Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19596

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i, 2015 y?l?nda Çetin Toraman, Fatih Acar ve Halil Ayd?n taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle ilkokul düzeyinde görev yapan ö?retmenlerin, hem **demokrasi** ilkelerine yönelik tutumlar?n? hem de **çokkültürlü e?itim** kavram?na ve uygulamalar?na ili?kin bilgi ve tutum düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, ö?retmenlerin bu kritik pedagojik alanlardaki yeterliliklerini ve e?ilimlerini akademik olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n belirli ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? veya kat?lmad?klar?n? belirten 5'li **Likert** tipi bir derecelendirme sistemi kullanmaktad?r. Ara?t?rma, ö?retmenlerin s?n?f içi uygulamalar?nda demokratik de?erleri ve kültürel çe?itlili?i ne kadar benimsedi?ini anlamak için önemli bir zemin sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Demokrasi, Çokkültürlü E?itim, Tutum Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, ?lkokul Ö?retmenleri, Ö?retmen Tutumlar?, Psikometri.

Yazarlar

Çetin Toraman, Fatih Acar, Halil Ayd?n

Amaç

Ölçe?in temel amac?, e?itim sisteminin temel ta?? olan ilkokul ö?retmenlerinin demokrasi ve çokkültürlü e?itim kavramlar?na yönelik mevcut **tutum** düzeylerini ve bilgi seviyelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu, e?itim politikas? yap?c?lar?na ve ö?retmen e?itimcilerine, hizmet öncesi ve hizmet içi e?itim programlar?n?n içeri?ini bu ihtiyaçlara göre ?ekillendirme imkan? sa?lamaktad?r.

Geli?tirilen araç, ö?retmenlerin kültürel çe?itlili?e, e?itli?e, ho?görüye ve farkl?l?klara sayg? gibi demokratik ve çokkültürlü e?itimin temel bile?enlerine kar?? sahip olduklar? e?ilimleri saptayarak, bu alanlardaki potansiyel eksiklikleri veya güçlü yanlar? ortaya ç?karmay? hedefler.

Yap?/Ölçülen Yap?

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i, karma??k bir sosyal psikolojik yap?y?, yani ö?retmenlerin **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle iki ana boyut etraf?nda ?ekillenir:

Demokrasiye Yönelik Tutumlar: Ö?retmenlerin s?n?f yönetimi, karar alma süreçleri ve ö?renci

ARABPSYCHOLOGY.COM

haklar?na ili?kin demokratik de?erleri benimseme derecesi.

Çokkültürlü E?itime Yönelik Tutumlar: Ö?retmenlerin farkl? kültürel, etnik, dilsel ve dini arka planlara sahip ö?rencilere kar?? gösterdi?i kabul düzeyi ve bu çe?itlili?i e?itim ortam?na entegre etme isteklili?i.

Ölçek, bu iki temel bile?enin hem bili?sel (bilgi) hem de duyu?sal (duygusal tepki ve e?ilim) yönlerini kapsayacak maddeler içerecek ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik, arac?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir psikometrik özelliktir. Toraman ve arkada?lar? taraf?ndan yap?lan bu geli?tirme çal??mas?nda, geçerlik çal??malar? genellikle Uzman Görü?ü ile sa?lanan **Kapsam Geçerli?i** (Content Validity) ve **Yap? Geçerli?i** (Construct Validity) analizlerini içerir.

Yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçe?in alt boyutlar?n?n belirlenmesinde ve kuramsal modelin veriyle uyumunun test edilmesinde hayati rol oynam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek için yayg?n olarak **Cronbach Alfa Katsay?s?** kullan?lm??t?r. Yüksek bir alfa de?eri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, güvenirlik kan?t? sa?lamak için, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test yöntemi de uygulanm?? olabilir. Bu prosedürler, ölçe?in hem genel olarak hem de alt boyutlar baz?nda güvenilir sonuçlar üretti?ini akademik camiaya kan?tlamak için zorunludur.

Faktör Analizi

Toraman, Acar ve Ayd?n (2015) taraf?ndan yürütülen geli?tirme sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu ortaya koymak için öncelikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi faktörler alt?nda topland???n? ve bu faktörlerin ölçülen teorik yap? ile ne kadar örtü?tü?ünü gösterir.

AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?n do?rulu?u ve sa?laml???, daha sonra **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile test edilmi?tir. DFA, belirlenen faktör modelinin örneklem verileriyle ne

ARABPSYCHOLOGY.COM

kadar uyumlu oldu?unu gösteren çe?itli uyum indeksleri (RMSEA, CFI, GFI vb.) arac?l???yla de?erlendirilmi?tir.

Araç Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Tutum Ölçe?i

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?retmenler

Age Group: Yeti?kin (?lkokul Ö?retmenleri)

Population Details: ?lkokul kademesinde görev yapan ö?retmenler. Çal??ma, bu profesyonellerin demokratik ve çokkültürlü e?itim konular?ndaki pedagojik ve ki?isel tutumlar?n? hedef alm??t?r.

Test Methodology: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Tamamen Kat?l?yorum'dan Hiç Kat?lm?yorum'a kadar).

Anahtar Kelimeler

Demokratik De?erler, Kültürel Çe?itlilik, E?itim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, ?lkokul, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için belirtilen ileti?im adresi: toramanacademic@gmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2015 y?l?nda Toraman, Acar ve Ayd?n taraf?ndan yay?mlanan makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Çetin Toraman ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: 2015

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Toraman, Ç., Acar, F., and Aydin, H. (2015). Primary school teachers' attitudes and knowledge levels on democracy and multicultural education: A scale development study . *Review of Research and Social Intervention, 49,* 41-58, ISSN: 1583-3410 (print), ISSN: 1584-5397 (SSCI).

Makalenin orijinal linkine buradan ula??labilir: rcis.ro

Ölçe?e ait orijinal PDF belgeleri a?a??da sunulmu?tur:

demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf: PDF ?ndir (1)

demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.docx: DOCX ?ndir

demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf: PDF ?ndir (2)

demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf: PDF ?ndir (3)

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Maddelere ula?mak için yukar?da belirtilen kaynak makaleye ve PDF/DOCX dosyalar?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM